

איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

הפצת אור הצדיק

כמדי שנה בשנה, לקראת עשרה בטבת, יום ההילולא של רבי נתן תלמידו הגדול של רבינו, יוצא ארגון 'אוצרות ברסלב' במסע התרמה למען הפצת דעת רבינו הקדוש ברחבי הארץ ובעולם כולו.

כמו כן דרושים לארגון 'גיבורי כוח' המוכנים להירתם להפצת אורו של הצדיק אצל רבבות ואלפים הצמאים לדבר ה'.

זאת בהתאם לצוואת מוהרנ"ת: "להיות חוקים בממון ברצון ובטרה"ה" כדי להפיץ את מעיינות רבינו הוזה.

לפרטים, נא לפנות למטלפון: 057-3103470

תיקון טעות

הנהלת 'מרכז ברסלב העולמי' מודיעה לעולים לפקוד את ציון רבינו הקדוש באומן, קבוצות ויחידים, כי בהתאם להוראות הרבנים שליט"א ייסגר מתחם הציון הקדוש לכניסת נשים, החל מיום חמישי כ"ה בכסלו עד ליום ראשון כ"ח כסלו (ולא כפי שפורסם).

ציבור הנוסעים מתבקש בזאת לגלות הבנה ולשתף פעולה, למען כבוד המקום וקדושתו.

יש על מה להודות!

חסד עשה ה' בעולמו, הוא ברא את התינוק עם טבע מופלא – יש לו אימון בהוריו!

אין מילים שיתארו את המתנה העצומה הזאת שבזכותה כולנו חיים. תארו לעצמכם שהתינוק היה מתחיל להתחכם על הוריו: הם מגלים לו שהאש מסוכנת – והוא ב'חכמתו' סבור אחרת; הם מלמדים אותו לאכול מאכלים בריאים – והוא ב'עומק הבנתו' מתווכח ומחליט להיפך, וכן הלאה בכל פרטי החיים.

תינוק שכזה הרי היה חשוף לכל פגע ולכל צרה חלילה, והוא לא היה יכול לגדול בשום פנים ואופן לאיש בין האנשים.

האימון הינו כלי עצום והכרחי הגורם לילד לקבל דברים ולהתפתח על ידם; הוא שומע מושגים, מאמין בהם – והללו נקלטים אצלו והופכים אצלו לשכל פנימי שעל ידו

ינהיג בעתיד את חייו ואת חיי צאצאיו. ללא אימון, לא היו מועילים שום הרגלים, הם היו הופכים אצלו לאילוף מואלץ ובבוא רגע של מבחן היה חוזר לסורו לגמרי.

האימון הינו חיוני עוד יותר, מפני שהמושגים של הפעוט כה דלים ומעוותים, עד שללא אימון – לעולם לא היה ניתן לקרב בין שכלו של האב לשכלו של הבן, וכל מה שנחשב למועיל ונעים אצל הבן, היה נחשב אצל האבא למזיק ומפסיד. רק האימון יכול לגרום לתינוק לעזוב את דעתו השגויה ולקבל את דעתו של האב שתוביל אותו לחיים טובים.

זה טיבו של חינוך אמיתי. החינוך אינו אילוף, אלא יחד עם העשייה וההרגל בפועל הוא מקנה לתינוק את הידיעה האמיתית, מה לקרב ומה לרחק. אך הקנייה זו איננה נעשית בדרך של הבנה גרידא אלא בכח האימון של החניך במחנך, היא שיוצרת את התנאים להתחנך באמת.

גם בעבודת השם – מגלה לנו רבי נתן – אי אפשר להיכנס ולהתחיל כי אם על ידי חינוך, הצדיקים הם המחנכים שלנו, הם מכניסים אותנו לאט לאט בשערי העבודה האמיתית, והתנאי לקבלת חינוך זה היא שנקבל את דבריהם באימון.

זהו אמונת החכמים שהינה הדרך היחידה שעל ידה ניתן לקבל עצה הוגנת להצלחה בחיים הרוחניים. וכמו בחינוך הפעוט, גם כאן הסיבה ברורה: המרחק בין האמת שאותה מקנים לנו הצדיקים לבין מה שנראה לנו לטוב, כל כך עצום עד שאין שום אפשרות לקבל אותה כי אם באמונה; האמונה

והאימון מביאים לכך שלא רק שמקבלים את ההוראות בפועל, אלא יחד עם זאת לומדים מהו שכל אמיתי, וכך גדלים בעבודת השם.

ניקח לדוגמא את העצה המופלאה של 'תודה והודאה' עליה הרחיב רבינו הקדוש ואחריו רבי נתן (ראה ליקוטי הלכות, כמור בהמה טהורה ד ועוד).

העצה בפועל היא, להודות ולחזור ולהודות על כל נקודה קטנה של הרחבה גשמית או רוחנית. אפשר לו לאדם לקבל עצה זו בדרך קיום מעשי בלבד, הוא יאלף את עצמו להודות בפיו, אולם כשתר לבו הוא יישאר באותה השקפה שסוכרת שהמצב רע ומר...

אך אפשר גם להתחנך על ידי עצה זו, כלומר, להתחיל להשתנות בפנימיות המח על ידי הפעולות החיצוניות. חינוך

כזה מותנה באימון; כאשר מתייחסים באימון לצדיקים ומאמינים להם שאכן יש על מה להודות ושעל אף כל המרירויות הנראות לעין אין כאן נטישה וחורבן אלא השגחה ואהבה – כי אז השכל גדל, ומאז ואילך מתחילה להיקבע במח צורת הסתכלות אחרת על כל המאורעות.

הנוכה – מלשון חינוך. בימים קדושים אלו נוצחו היונים שביקשו לטמאות את השמן-השכל הקדוש, וזאת על ידי פגיעה באמונת חכמים; הם החדירו את הארס של ההתחכמויות העצמיות, הגדילו

את הכבוד למי שיכול לחקור ולהתפלסף בעצמו ולא לקבל את השכל האמיתי מפי מוריו ורבותיו – וכך ניתקו את ישראל מן החינוך לכל דבר שבקדושה.

הכנעתם המופלאה בימים אלו היתה בכוחם של הצדיקים שהמשיכו לעד את הכח הזה, לזכות בימים אלו לאמונת חכמים – ובכך להתחיל להתחנך באמת.

בעת העלאת אור הקדוש עלינו להתחנך שנוכה גם אנו לאמונת חכמים, היא שתפתח לנו שער לכל הטוב הרוחני הצפוי לנו.

בימים אלו עלינו גם להרבות בהלל ובהודיה לה' על שאינו נלקות ההתחלה באמונת חכמים שאין מעלה גדולה ממנה ואשר היא הרפואה לכל חולאי הנפש ללא יוצא מן הכלל, כפי שרבי נתן כותב.

(על פי ליקוטי הלכות, שבת ו-י)

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	מותר ל"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כז	יט:	ה"א	ה"א	זכרים
א	כח	כ:	רמח	פז פח	כד
ב	כט	כא:	רמט	פט צ	כה
ג	ל	כב:	רנ	צא צב	כו
ד	א	כג:	רנא	צג צד	כז
ה	ב	כד:	רנב	צה צו	כח
ו	ג	כה:	ה"ב א	צז צח	כט
			ב	צט ק	ל

יום של הפצה

ל כסלו

לע"נ

ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה ז"ל

אוצרות
ברסלב

יו"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב: (718) 8552121

מוקד הישועות: 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע עם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אור של אמונה מאיר בלילות

יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החושך" (קהלת ב). לעומתו כח המדמה משול ללילה, שמכונה 'ערב' משום שהדברים מתערבבים אז וקשה להבחין ביניהם. כך שדווקא בלילה שולטת האמונה, כמו שכתוב: "ואמונתך בלילות" (תהלים צב).

עוד בעת בריאת העולם קדם הלילה ליום – "ויהי ערב – ורק אחר כך: "ויהי בוקר", שכן רק האמונה הנעזרת ב"כח המדמה" השולט בלילה, היא שמאפשרת להגיע אל הראייה הברורה של היום, אל טעמי המצוות והדעת שבהן, כמו שנאמר: "טוב טעם ודעת למדני כי במצוותיך האמנתי" (תהלים קיט).

כל העולם הזה משול ללילה, והוא הפרוזדור לעולם הבא הדומה ליום, כמו שאמרו חז"ל (בפסחים ג). החושך הרוחני נחוץ אפוא כדי להגיע אל האור הרוחני; עלינו רק לדאוג שהחושך הזה ישמש כרקע לאמונה, לתקווה ולכיסופים קדושים, כדי שלא יישאר כלילה נצחי חלילה.

הבה נהיה כנרות החנוכה, נצית שוב ושוב נקודות טובות של אור וקדושה אל תוך הערוב והטשטוש שברשות הרבים הסואנת, וגם כשיכבה הנר הראשון לא נתייאש, ומחר נשוב ונדליק.

בכלל שמץ של סיכוי להבזקי הטוב של הילד המסכן והחכם כנגד צבאו האכזרי של המלך הזקן והכסיל?!

העניין הוא שאנחנו בכלל לא אמורים לגרש את החושך, ולא להפוך את הלילה ליום. הקב"ה "יוצר אור ובורא חושך" כי גם לחושך של הלילה יש תפקיד חשוב בבריאה. הניצחון שלנו הוא זה עצמו שאנחנו מאירים לתוך החושך הזה משהו של משהו מאורו של היום, רק כדי שהחושך אכן ישמש כהכנה לאור הגדול שלעתיד, ולא ייהפך חלילה לעלטה מוחלטת בלי סוף ובלי תוחלת.

אנחנו מתוודעים במאמר רבינו שבכותרת על כוח המדמה (= הדמיון) שבו תלויה האמונה ובעצם כל הקשר שלנו עם בורא העולם. אומנם עיקר האדם הוא הדעת, כח השכל הצרוף שמאיר לו בבהירות להבדיל בין אמת ושקר ובין טוב לרע, אבל על ידי השכל לבדו אי אפשר להשיג את השי"ת, כמו שכתוב (שמות לג): "כי לא יראני האדם" – בידיעה ברורה כמו ראייה. דווקא כח הדמיון שלנו, שמאפשר לנו להתייחס גם לדברים שאינם מוחשיים וברורים, הוא זה שנותן לנו כלי להאמין גם במה שמעל לכל הבנה והשגה.

השכל הבהיר משול לאור היום, כמו שכתוב: "כי יש

"עיקר האמונה תלויה בכח המדמה, כי במה שהשכל מבין אין שייך אמונה; ועיקר אמונה הוא רק במקום שהשכל נפסק ואינו מבין הדבר בשכלו – שם צריכין אמונה... נמצא שעיקר האמונה היא בבחינת המדמה... כי עיקר תיקון האמונה היא על ידי... רוח נבואה שעל ידי זה נתברר המדמה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב ה)

הקרב אבוד מראש, אך כמו לוחמים הנחושים בדעתם שלא לסגת ויהי מה, מנסות הלהבות הקטנטנות של נרות החנוכה לגרש את האפילה של לילות טבת הארוכים.

אבל החושך השורר למטה מעשרה טפחים, בייחוד ברשות הרבים, לועג למאבק העיקש של השלהבות עד טיפת שמן האחרונה: מה ערך לקרני האור הזעירות שלכן במרחבי העלטה האינסופיים?! צוחק מי שצוחק אחרון, עוד שעה-שעתיים מקסימום ישוב החושך לאיתנו מבלי להשאיר אפילו זכר לנרות האמיצים שלנו.

אולי קצת הגזמנו בתיאור, אבל המאבק הזה מקיף את כל חיינו ואת כל העולם כולו: כוחות הרע, הגשמיים, הגויים, נראים כה אימתניים ודורסניים – האם יש

ר' צבי אלימלך מטפליק

כשקרא רבי יוסף יצחק את הקוויטל שלו, התמלא התפעלות: "בימים קשים כאלו, בהם צרות מקיפות מכל עבר, מבקש יהודי אך ורק בקשה אחת: לזכות לאמונה ויראת שמים!"

לימים סיפר, כי רבי יוסף יצחק שאל אותו: "לאיזה חסידות הנך משתייך?" וכשהשיב לו: "מוחסידי ברסלב אני", הראה לו הריי"צ את הספר 'ליקוטי מוהר"ן הנמצא עמו, ואמר לו: "לכל אחד יש ספרים רבים בביתו, אולם כשנוסעים בדרכים – לוקחים רק את הספרים הנחוצים ביותר, שלומדים בהם בקביעות..."

הוא המשיך בדרכו, עד שהגיע אל הקלווי' של חסידי ברסלב, וגם שם מצא חבורות אנשים יושבים ומדברים... אך כשהתקרב אליהם, התפלא לשמוע אותם מדברים על ענייני תורה ועבודת ה'. בקצה השני של בית המדרש ישבו עוד מספר חסידים, הוא היטה אוזנו לשיחם, והנה שומע הוא כי גם הם משוחחים אך ורק על יראת ה' והתכלית האמיתית – – –

תחילה חלף בלבו הרעור: 'האם אנשים אלו בני דעת מן הישוב הם? כיצד אינם מודעים לקרבות האיומים המתחוללים בעולם?!' כעבור זמן, כשראה את דבקותם בבוראם ואת עבודת ה' שלהם בתמימות ובאמת, הבין כי יהודים אלה מרוממים מעל כל הפחדים והדאגות השולטים בחוצות, וחיים חיי אמונה וקרבת ה'. הוא התפעם עד עמקי נפשו מאשר ראו עיניו, התקרב לדרך רבינו הקדוש ודבק בעצותיו.

לימים עבר להתגורר בעיר פולנאה, שם הקים 'חידר' מחתרתי שבו חינך את ילדי ישראל בדרך התורה והאמונה במסירות נפש, תחת אפו של הנק.ו.ד.

באחד הימים שבהם התגורר בטפליק, הגיע לבקר בעיר האדמו"ר רבי יוסף יצחק מליובאוויטש. רבים מבני העיר באו לקבל את פניו, נכנס אף הוא ומסר קוויטל.

בצעירותו היה הערשל מעפליק דן שקוע רובו ככולו בעסקים, ועקב כך התרחק מן היהדות. ביום בהיר גוייס לצבא הרוסי, ושם החל לעבור תלאות בגוף ובנפש; בהיותו בעל גוף חלש וחולה בריאותו, כמעט נפח את נפשו במהלך שירותו הצבאי.

היה זה כאשר הוטל עליו ועל חבריו לשאת שקי קמח ענקיים, כברת דרך. תוך כדי סחיבת השקים הכבדים חש כי כוחותיו הולכים וואולים, ועוד קט יתמוטט תחתיו ויסיים את חייו. חרדה גדולה לפתה את לבו – ואז, במור נפשו פנה אל ה' בתפילה: "אבי היקר! הצילני ממוות! מבטיח אני לך שאם אשאר בחיים, אשוב בתשובה שלמה לפניך ולאך בדרך הישר" – – –

תפילתו היוצאת מלב נשבר ונדכא, לא שבה ריקם; באורח פלא שרד עד לשחרורו המהיר מן הצבא. הוא החל מקיים את הבטחתו, שומר מצוות ומתרחק ממנהגים רעים כקריאת כתבי-עת של גויים וכדומה.

עת מלחמה היתה זו, והוא נדד מעיר לעיר, עד שהגיע לאומן. בבואו אל העיר, נכנס אל כמה בתי-כנסת, ובכל מקום ראה חבורות אנשים עומדים ושחים בלהט על החדשות מהמלחמה העולמית, כשכל אחד מספר על מה שקרא בכתבי העת.

**לא מרחמים יותר?
כאן מתחיל עיקר 'עבודת הצדקה'**
(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב ב)

נר חנוכה במסירות נפש

מחסה, ומאז הפך למרכז הרוחני של תושבי הרובע הנצור; כל מי שרצה לשיאוב שמחה ואמונה בימים טרופים אלו, הגיע אליו.

ליל כ"ה בכסלו, אנשים שולפים בתוגת-מה את חנוכייתיהם, ומניחים אותן ריקות בחלונותיהם ובפתחיהם. ואילו רבי יונה רץ בחדווה אל המקווה הקרה, לטהר עצמו לקראת המצווה הגדולה.

לאחר מכן הוא מוציא את חנוכיית בית-המדרש מן הארון, ומעמיד אותה ליד החלון הפונה אל הרחבת בתי-מחסה.

תפילת ערבית מסתיימת, המתפללים פונים אל היציאה כדי ללכת לבתיהם, ודוק של עצב מכסה את פניהם. אך רבי יונה, פניו זורחות כפני חמה; בקול גדול מכריז הוא: "עמדו ונקיים מצוות נר חנוכה!"...

הכל מסבים פניהם לעברו בתמיחה עצומה, ובעודם משתאים שולף רבי יונה מתחת לארון הקודש את צנצנת השמן ויוצק מתוכה בדחילו ורחימו אל תוך הביזים. אחר, פונה הוא אל זקן המתפללים, החסיד רבי אברהם שטרנהרץ, ומכבד אותו בהדלקת הנר.

נהרה של שמחה פושטת על פני כולם. רבי אברהם מברך בעיניים עצומות, בדביקות ובהתלהבות: "להדליק נר חנוכה... שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" - - -

הוא מגביה את קומתו, ומדליק את הנר. עד מהרה נאחזת השלהבת בפתילה הטבולה בשמן-הזית. ואז נשמע קולו של רבי יונה בהתלהבות ובהתרגשות של שמחה: "מעוז צור ישועתי, לך נאה לשבח" - - בתוך רגעים פורצים כולם בריקוד נלהב ונרגש למועגל השמחה. שלהבת של אמונה ותקווה ניצתה בלבבות, וקול השירה הדהד למרחקים.

כל שמונת ימי חנוכה דלקו הנרות בבית המדרש, מנצחים בעוז את החשכה, וממלאים את הלכבות באמונה ובשמחה כמימים ימימה.

אולם המלחמה המשיכה להתנהל בעוז, המזון האחרון תם מן החנוניות הפרוצות, והמחסור שב להכות ללא רחם.

לוח השנה מראה כי חג החנוכה קרב ובא, אך בימי מלחמה אלו - מי חושב בכלל על הדלקת נרות? אם נותרו אי אלו טיפות שמן בבית, משמשים הם כדי לתבל את פרוסת הלחם הנוקשה.

איש יהודי היה ברובע, מחסידי ברסלב, ושמו רבי יונה לבל. בתוך כל האנדרלמוסיה ששררה, שמר על 'נר התמיד' שדלק בבית הכנסת של ברסלב כעל בבת עינו. כשאזל השמן מבית המדרש, המשיך להדליק מן השמן שהביא מביתו.

וכי מילתא זוטרתא היא? הלא כך אומר רבינו: "על ידי נר תמיד הדולק בשמן זית, ניצולין מגורת שמד".

עתה יש לו לרבי יונה משימה כפולה: הנר חנוכה מתקרב - האם לא ידלוק אפילו נר חנוכה אחד ברובע, חלילה? התייסר מעצם המחשבה.

במסירות נפש של ממש, חסך מפיו ומפיית בני ביתו את טיפות השמן שהגיש, והצניע אותן בכלי שייחד לכך, מבלי לשתף איש בסודו הגדול.

ובינתיים ממשכיכים פגוי האויב להרעיש יומם ולילה. בתים שלמים קורסים, וגם בית-המדרש של חסידי ברסלב שבחצר בית-המדרש של רבי ניסן בק - התמוטט באחת ההפגזות והפך לתל חרבות. הוא הועבר אל שכונת בתי-

תלאות קשות ידעו יהודי ירושלים העתיקה בתקופת ההפגזות מצד הלגיון הירדני.

כאשר נורו היריות הראשונות על ידי צלפי האויב, ומספר יהודים נפגעו - החליט שלטון המנדט הבריטי לסגור את השער הגובל בין הרובע היהודי ובין ה'בטראק' - השוק הערבי, שבו נהגו היהודים לערוך את קניותיהם.

בפתע פתאום מצאו התושבים את עצמם מנותקים מן העולם החיצון. אומנם בתחילה היה קיים קשר בין הרובע ובין ירושלים החדשה כאשר בחסות המשטרה הבריטית הגיע מדי יום רכב משוריין ובו אספקת מזון, ולעתים נדירות ניארות השוטרים להעביר אנשים מהכא להתם - אך לא פעם אירע, ובהעדר ליווי לא הגיע הרכב המשוריין במשך כמה ימים; אפילו השוטרים הבריטיים פחדו מפני הצלפים הירדנים ולא הרחיבו עוז להתקרב אל הרובע הנצור.

כך הלכו החיים והפכו לבלתי נסבלים מיום ליום; עקב התקפות חוזרות ונשנות על הרכב המשוריין, השתבשה אספקת המזון ושאר המוצרכים הבסיסיים.

ראו תושבי הרובע כי רעב בא בגבולם, עוללים מבקשים לחם ואין - פרצו את החנויות שהיו עד לא מזמן בבעלות שכניהם הערביים ורוקנו אותם מתכולתם: קמח, סוכר, קטניות, שמן זית, שמן שומשמן וכל הראוי למאכל.

לפי שעה היה בזה משום הצלה פורתא.

השבוע לפני...

השבוע לפני 166 שנה

■ מקווה במסירות נפש

ימי החנוכה של שנת תר"ה היו ימי האחרונים של מוהרנ"ת בזה העולם. בליל שבת חנוכה חלם חלום נורא, בו ראה את רבינו כשהוא אוחז בידו את הספר הנשרף, מוהרנ"ת ביקש מרבינו שילמד עמו בספר זה, ותשובתו היתה רבת משמעות: "לשם כך הגך צריך לבוא אלי..."

ימים מספר לאחר מכן, כאשר מוהרנ"ת דיבר על החלום זה, התבטא במילים מפורשות יותר: "הרבי אמר לי פעם: 'ה' עמך ואל תפחד' - למרות זאת, מפקח אני מהחלום הזה" - - -

בשבת זו היה מוהרנ"ת חלוש מאד, עם זאת הוא לא שינה כלום מעבודתו הטוהרה. היתה זו שבת חורפית, סוערת ביותר - גם לפי המושגים האוקראיניים, כל הדרכים היו מכוסות שלג וגם הנהר בוג החוצה את העיר ברסלב הסתתר מתחת למעטה עב של קרח.

לפנות בוקר, כאשר מוהרנ"ת רצה לצאת מביתו לטבול במקווה, עברה השמועה כי במשך הלילה התחוללה סופת שלגים עזה שמוטטה את תקרת המבנה של המקווה, ואין שום אפשרות לטבול במקום. מוהרנ"ת התעכב אפוא עד שיאיר היום ויתבהרו הדברים.

משהאיר היום בדקו את המקווה וגילו שבעצם ניתן להיכנס ולטבול; הנוק שחוללה הסופה לא היה גדול, ובסך-הכל נפלה אחת מזוויות הבניין. מיד עשה מוהרנ"ת את דרכו למקווה לטבול לכבוד בוקרו של שבת קודש.

בעודו מכין עצמו לתפילת שחרית של שבת קודש, ביטא מוהרנ"ת שבח הוהדי להשי"ת על שוכה לטבול במקווה, והחיה את עצמו בזה מאד. בדבריו גילה לתלמידיו, ובראשם רבי נחמן מטרולטשין, כי כאשר שמע שאי אפשר לטבול במקווה, כבר התכונן לגשת אל הנהר ולטבול מתחת למעטה הקרח...

בעת שאמר את הדברים עשה תנועות בידיו, מתוך התלהבות גדולה, והתלמידים הבינו מכך שהוא היה באמת מוכן ומזומן למסור את נפשו, ולמרות חולשתו הגדולה, שבועיים לפני הסתלקותו, היה אמור לרדת אל הנהר ולטבול בתוך הקרח!!!

את דבריו סיים בהבטחה: "מי שיהיה חזק בטבילת מקווה תמיד, יהיה איך שיהיה - בודאי יתקן הכל", בהסבירו כי למילה 'מקווה' יש שני פרושים, האחד - לשון תקווה, כמו שכתוב (ירמיהו י') "מקווה ישראל ה'"; והשני - לשון מקווה-מים, כמו שכתוב (בראשית א) "ולמקוה המים קרא ימים", כאשר באמת שני הפרושים נכונים: כשרגילים בטבילת מקווה - יש תקווה לתיקון העוונות.

(מכוכבי אור, אנשי מוהר"ן לו,)

לחידודא

חידה מס' 76

איזו תורה שנאמרה בשבת חנוכה מהווה הספד על רבי גדליהו מליניץ?

הפתרון לחידה מספר 75

איזה ספר כינה רבינו "ספר המוסר שלי"?

את התנ"ך.

(מכוכבי אור שיחות וסיפורים כא)

זכה בהגרלה לחידה מס' 74

נחמן ברבר. זונפלד, ירושלים.

בסך 50 ₪ זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

מה העניין לנסוע לאומן לישבת חנוכה?

תשובת הרב שמעון טייכנר:

בחיי רבינו הקדוש היתה שבת זו בין שלושת הזמנים הקבועים שבהם היו כל התלמידים מתאספים אצלו על פי צויו המפורש, וכפי שרבי נתן מתאר בספר "חיי מוהר"ן (אות קנז): "דרכנו היה להיות אצלו על ראש השנה ועל שבת חנוכה ועל חג השבועות. והיה מצוה ומוזהר להיות אצלו באלו השלושה זמנים". רבינו גם אמר, כי מי שיזכה להיות אצלו בזמנים אלו, ינצל מעולם התורה.

לאחר הסתלקות רבינו הבין רבי נתן שהציוויו שלו תקף לגבי ראש השנה בלבד, ואכן תלמידיו של רבי נתן היו מתאספים בברסלב אצל רבי נתן בימי חנוכה.

על אף זאת, הרי כל הזדמנות להשתטח על ציונו הקדוש של רבינו, בפרט בימים מסוגלים ונעלים כחנוכה – מהווה אוצר יקר מפז, וכפי שכותב רבי נתן (ליקו"ה, תפ"ה ז' 13): "יכולים לבוא על קברם [של צדיקים] אפילו הגרוע שבגרועים, הרשע שברשעים – ולהתתקן על ידי זה". מה גם כשזוכים להיות שם בשבת, שעל כך אומר רבינו הקדוש (ליקוטי מוהר"ן קס): "רע והאמן, כי השבתים ששוכתים אצל התלמיד חכם האמת – הם כמו תענית".

מתוך אמונה שיש לנו ברבינו"ל שעבודתו הרוחנית עם נשמות ישראל נעשית אף כיום לאחר הסתלקותו, משתדלים אנו לנסוע לישבת חנוכה ושבועות לכל הפחות פעם אחת בחיים, כדי לזכות ולהינצל מעולם התורה. אך מוהר"נ"ל שזכה כבר בחיי רבינו להיות אצלו פעמים רבות בישבת חנוכה ובשבועות, לא הקפיד לאחר פטירתו לבוא אליו שוב.

ואולם, ארשה לעצמי בהזדמנות זו להוסיף בזה ענין עיקרי, כי ברור הדבר שכדי לזכות שם למה שצריך לזכות, יש להתנהג כראוי למקום קדוש זה. רבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין היה אומר: "על קברו של רבינו הקדוש ראו מופתים, אך גם ראו פסקים", כלומר, היו כאלו שראו שם נסים וישועות למעלה מדרך הטבע, אך לעומת זאת גם ראו שם עונשים חס וחלילה, בהתכוונו לאלו שלא נהגו בכבוד הראוי למקום קדוש זה. כגודל הזכייה שאפשר לזכות במקום קדוש ונורא זה, כן גודל הפחד מפני העונש האיום כאשר נהגים שם בקלות ראש חס ושלום.

רבינו הקדוש הזהיר אותנו מאד על חובת השמחה, אך השמחה היא הפכה הגמור של ההוללות. אפילו מילתא דשטותא רחוקה עד הקצה האחרון אף מריה של הוללות. אנחנו חייבים להיכנס לשם בפחד ובריאה ובכבוד ראש, לפחות כמו שאנחנו נכנסים לאיש רם מעלה שבאים אליו להתייעצות על שאלת חיים גורלית; "מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים".

אסור שהאהבה המופלאה שרבינו הקדוש אוהב אותנו ופועל עבורנו שנוכל להתקרב אליו ולבוא לצינונו הקדוש – תהפך לנו חלילה לרועץ. וכפי שהרמב"ם (פ"ה"ט, אבות י"ב) אומר על דברי המשנה "והווי מתחמם כנגד אורן של חכמים, והווי זהיר בגחלתן שלא תכוה", ובה דבריו: "המשיל זה במי שמתחמם באש – שאם ישב רחוק ממנו, יהנה בחומו ויקבל תועלת באורו; ואם יפשע בעצמו ויוסיף להתקרב אליו – ישרף וישוּב לו התועלת לנוק". כמו שהילד חייב להתנהג כמורה עם אביו מולידו על אף האהבה העזה ששוררת ביניהם, כך והרבה יותר מכך חייב לנהוג התלמיד כבוד ברבו, כי "מורא רבך כמורא שמים" (אבות ד, יב).

ימי חנוכה הינם ימים מסוגלים ביותר לקבלת אורו של הצדיק, וכך גם מקום מנוחתו הקדושה מסוגל לכך, אך זאת כאשר נהג שם בהתאם, לא לדבר שם שיחת חולין בשום פנים ואופן, לא לצחוק ולא להקל ראש, אלא לנהוג בדרך ארץ. הכבוד הזה יפתח לנו שערי ישיע כדי שגם אנו נראה שם מופתים וישועות למעלה מדרך הטבע.

"ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו" (בראשית מא, מד)

כשאדם עושה כל מעשיו לשם שמים, הוא משמש כמושך לשכינה, אבל כששולטת בו הגאווה שהיא עבודה זרה – כמו שאמרו חז"ל כל המתנאה כאילו עובד עבודה זרה (סוטה ד) – משמשות ידיו ורגליו, שבהן מתרכזות פעולותיו ותנועותיו, כמושך לרוח הטומאה, ככתוב: "אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תנידני" (תהילים לו, יג), דבר שמביא חרון אף ה'; כמו שאמרו חז"ל: "כל זמן שיש עבודה זרה בעולם – חרון אף בעולם" (ספרי פ' ראה).

העצה לבטל את הגאווה היא, להתקרב לצדיקים, כי הם משיפיעים בעולם רוח של קדושה וטהרה, כי הם דבקים בתורה הקדושה שעליה נאמר: "רוח אלוקים מרחפת על פני המים" – "על אנפי אורייתא" (- על פני התורה. זוהר א, רסג).

רוח הקודש הזו מגרשת את הרוח הגבוהה של הגאווה, שהיא רוח הטומאה, ומביאה לידי ענווה ואמונה, כמו שכתוב בזה: "ברוח אתעביר אל אחר" (תקו"ז כא, מה) – באמצעות הרוח הקדושה מסתלקת העבודה זרה, דבר שמסלק את החרון אף.

זה שנאמר על יוסף הצדיק שיזכה לרוח הקדושה הזו – "הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בו" (בראשית מא, לח) – "ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו" כי הצדיק הזה מחדיר את רוח הקודש באנשיו ומעביר מהם את רוח הגאווה, כך שהם יכולים לרומם את ידיהם ואת רגליהם לפעול בקדושה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א י*)

"אין נבון וְחכם כְּמוֹךְ" (שם מא, לט)

ישראל ששורש נשמתם נעוץ בשבעים נפש של בית יעקב שבאו למצרים, קשורים גם בשבעים הפנים שבהם מתפרשת התורה הקדושה, שכן "ישראל ואורייתא – חד".

לעומתם, שבעים האומות השקועות בתאוות העולם הזה שהן היפך התורה, הם כמו קליפה לפרי, שלפני שאוכלים אותו צריך לשבר אותה, כך לפני שישונו את חלקם בתורה צריכים ישראל לעמוד בניסיון ולהתמודד עם הגויים ותאוותיהם, ומשיעמדו בכך יזכו לחכמת התורה ולתבונהה (עיין זה משפטים ק"א ע"ב).

לכן יוסף הצדיק שעמד בניסיון, זכה לחכמה ולתבונה האמיתית, ולכן כתוב עליו: "אין נבון וְחכם כְּמוֹךְ".

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א לו)

דוקטור דוקטור
לחם את הנשמה
 מגוון מסלולי חורף מרתקים במחירים אטרקטיביים בדוקטור דוקטור
 זה בדיוק בשבילך
 ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רב: רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה
 להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן.
 לישיבה ויצלה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושפחת חיים

זמני תפילה בהפצת האוצרות									
ירושלים הר"ר אהרן הורביץ ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	מדינת עילית - ירושלים הר"ר נתן רזונבלט ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	בית שמש הר"ר שמעון שפירא ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר פנחס קנלמנר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר שמעון איינר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבן לידיו הר"ר דוד צבי קרמר ה"ר זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מילי דמיטב רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר אברהם הורביץ ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	בית שמש הר"ר בני יוסף באומן ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן שמעון נ"י זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים משפחת רזון ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לע"י הר"ר אליהו חיים רוזין זצ"ל נלבי"ע כ' סכסול תשמ"ד זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	מדינת עילית - ירושלים הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר והר"ר נחמיה ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת לידים הר"ר יצחק גרינרובל ה"ר ולכבוד שמחת הולדת הבת לידים הר"ר נפתלי שטיינר ה"ר זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר יצחק ויצמן ה"ר והר"ר בנימין ויצמן ה"ר והר"ר משה ויצמן ה"ר תרם והפיץ 2000 גליונות לע"י אביהם הר"ר אלעזר בן הר"ר שלמה יהודה ויצמן זצ"ל נלבי"ע ל' סכסול תשמ"ה תנצב"ה זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב רב נתח דקדושה
בית עילית הר"ר נתן ארזי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר נתן עטיה ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	בית עילית הר"ר יוסף מכבי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	בית שמש הר"ר דביר סלמנוביץ ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הרב נסים כלפא שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבת שח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר יוסף דב תנון ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שח' זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר אברהם אלבז ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שח' נחמן נ"י זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר אברהם קוטנסקי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נחמן נ"י זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו לו לראות רב נתח דקדושה	מדינת עילית - ירושלים הר"ר יצחק גרינרובל ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת לידים הר"ר נפתלי שטיינר ה"ר זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב רב נתח דקדושה	ירושלים הר"ר יצחק ויצמן ה"ר והר"ר בנימין ויצמן ה"ר והר"ר משה ויצמן ה"ר תרם והפיץ 2000 גליונות לע"י אביהם הר"ר אלעזר בן הר"ר שלמה יהודה ויצמן זצ"ל נלבי"ע ל' סכסול תשמ"ה תנצב"ה זכות ההפצה ויזמי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב רב נתח דקדושה